

Proslov starosty při „Setkání rodáků“ 1. 6. 2013

Dámy a pánové, vážení spoluobčané, rodáci a milí hosté,

dovolte mi, abych Vás přivítal jménem svým i jménem ZO na tomto historicky prvním setkání rodáků, bývalých i současných obyvatel Hradce. Dovoluji si mezi námi přivítat radního pro sociální věci Plzeňského kraje pana Mgr. Zdeňka Honze. Dále srdečně vítám kolegy starosty okolních obcí, kteří přijali naše pozvání.

První písemná zmínka o naší obci pochází z r. 1186, ale historie sahá více než 1000 let do minulosti. Hradec patřil k důležitým centrům slovanského osídlení. V roce 1186 patřil Hradec Kladrubskému klášteru. Roku 1284 naši obec král Václav daroval klášteru v nedalekém Chotěšově. Pro zajímavost uvádím, že v roce 1788 měla naše obec 49 domů. V r. 1910 to bylo již 91 domů a počet obyvatel 555.

Významnou dominantou obce je kostel sv. Jiří, o němž byla zmínka již koncem 13. století. Tento kostel patří k nejstarším kostelům západních Čech. Kostel sv. Jiří byl původně vystavěn v raně gotickém stylu. V r. 1624 kostel vyhořel, a tak došlo poprvé k jeho přestavbě. Po opětovém požáru v r. 1772 byla při opravě o rok později přistavěna druhá věž. V současné době jednáme s plzeňským biskupstvím o bezúplatném převodu kostela do vlastnictví obce. Je nutné, abychom pro další generace kostel sv. Jiří zachovali. Je to nádherná historická stavba v obci.

Další významnou stavbou byla německá škola, která byla postavena v r. 1835 a dále rozšířena v r. 1893. Stavba se nachází vedle kostela. V této škole se nacházel byt pana řídícího učitele. V letech 1912 až 1928 byl řídícím učitelem pan Anton Heller, který byl v té době zároveň kronikářem obce. V r. 1923 byla postavena škola česká. Tehdejším řídícím učitelem byl pan Josef Rádl, který se před vpádem Hitlera odstěhoval z Hradce. Tuto školu navštěvovaly především děti české národnosti. V r. 1930 byl počet dětí v obou školách 127. Nutno dodat, že v té době byl počet obyvatel Hradce 714, ve Střelcích 193 a v Lisově 219 obyvatel.

Obce Střelice a Lisov patřily dříve pod správu obce Hradec. V roce 1990 se zmiňované obce osamostatnily. Věřím, že to bylo ku prospěchu a rozvoji zmíněných obcí. Mezi obcemi panuje dobrá spolupráce a doufám, že bude pokračovat i nadále, čehož je příkladem pořádání společného obecního bálu. Letos se uskutečnil podruhé a doufám, že bude mít dlouhou tradici.

Nemohu opomenout některé významné osobnosti žijící dříve v Hradci. Jméno Linhart patří ke známému lékařskému rodu, který působil v naší obci. Mathias Linhart, nar. 1645 v Německu se po 30-ti leté válce odstěhoval do Čech a usadil se v Hradci jako pastýř. U místních obyvatel získal brzy důvěru, neboť dovedl léčit i zlomeniny. Jeho synové a následně pak vnuci, díky v rodině získaným zkušenostem a také studiem a praxí u zkušených chirurgů, pokračovali v lékařské praxi. Prvním promováným doktorem se stal Anton Linhart. Poněvadž počet pacientů, které léčil, se neustále zvyšoval, rozhodl se pro přístavbu svého domu čp. 43, a tím navýšil kapacitu lůžek na 25. Jeho syn, též Anton, byl také lékařem, vyhlášeným nejen v Plzeňském kraji, ale i v Bavorsku. Ten byl znám dobročinností u chudých pacientů. Za svůj věhlas a hlavně za dodržování doktorského slibu byl v r. 1900 vyznamenán "Záslužným křížem zlaté koruny".

Z jeho osmi dětí pokračovali v lékařské praxi 3 synové. Nejstarší z nich doktor Wilém Linhart postavil novou moderní nemocnici. Provoz byl zahájen v r. 1910. Pan dr. Linhart byl rovněž vyhlášeným lékařem, zejména výborným ortopedem. Často byl zván do plzeňské nemocnice k asistenci u náročných ortopedických operací. Z těchto důvodů a také díky zasažení široké veřejnosti nebyl zařazen do odsunu občanů německé národnosti a mohl dále provozovat svou lékařskou praxi, i když lůžková část byla v 50-tých letech již značně omezena. Zemřel v r. 1955 ve stáří 77 let, kdy podlehl srdeční slabosti při výkonu svého povolání ve stodské cihelně. Jeho ženě Matyldě bylo o rok později povoleno vystěhování do Mnichova ke své sestře. Tím došlo ke konci působení rodu Linhartů v Hradci. Památku doktora Wilhelma Linharta a jeho ženy nám dodnes připomíná vzrostlý dub u obecního úřadu, který společně zasadili v den svého sňatku v roce 1908. V r. 2012 byla odhalena na počest jejich rodu pamětní deska, která je umístěna na budově obecního úřadu.

Dovolte mi zmínit se o novodobé historii naší obce.

První hřiště v Hradci, původně pro tělovýchovné a sportovní akce vzniklo již v r. 1927 u řeky Radbuzy. V r. 1947 byla zahájena výstavba nového hřiště na místě, kde se nyní právě nacházíme. V letech 1951-52 se budovaly kabiny, které byly v r. 1970 rozšířeny a větší rekonstrukcí prošly v r. 2010, kdy se dávala nová střecha a fasáda. V r. 1978 hrací plocha získala novou úpravu škváro-pískovou. Zásadní změnou byla rekonstrukce povrchu hřiště v roce 1995, kdy byla zasetá tráva a v srpnu se již zde odehrálo přátelské utkání. V letech 2001-2 bylo vybudováno nové sociální zařízení. V roce 2005 po požáru byl přestavěn kiosek do současné podoby.

Dalším místem pro kulturní vyžití je stavba kulturního domu v obci, jeho výstavba započala v r. 1957 a 24. 5. 1960 byl kulturní dům slavnostně otevřen. Další proměnou prošel kulturní dům v roce 2005, kdy byl vytvořen samostatný vstup do budovy, bylo vytvořeno nové sociální zařízení a výčepní místnost. V r. 2011 došlo ke změně systému vytápění v KD a k výměně oken. Nyní probíhá sanace a podřezání KD.

Po dobu více než 20-ti let ovlivňoval život v obci kamenolom. Z důvodu zhoršení životního prostředí byla těžba kamene ukončena v polovině roku 1985. Na těžbu kamene nám zůstala památka v podobě zatopeného lomu, který je dnes vyhledávaným výletním místem.

Nemohu opomenout stavbu nové prodejny. V r. 1988 se začalo s přípravou a výstavbou prodejny. Prodejna se stavěla v "akci Z", bylo odpracováno 4 195 brigádnických hodin. Stavba byla zkolaudována a odprodána v r. 1991 spotřebnímu družstvu Jednota Plzeň-jih.

V r. 2001 vznikla nová obytná zóna nad hřbitovem, kde došlo následně k výstavbě 20-ti nových rodinných domků. Koncem r. 2002 byla zahájena plynofikace obce, která byla dokončena v r. 2004. V současné době se zpracovává nový územní plán obce, kde je počítáno s novou obytnou zónou za mateřskou školou. Vzniknout by zde mělo 42 nových stavebních parcel. V budoucnu by se měl počet obyvatel Hradce přiblížit na úroveň počtu obyvatel před 1. světovou válkou, kdy v Hradci žilo přes 700 obyvatel. Pro další rozvoj obce je důležitá výstavba čističky a kanalizace. Na tuto stavbu má obec vydané stavební povolení a byla podána žádost o dotaci.

Jsem rád, že v Hradci funguje spolková činnost, která přináší do obce sportovní a kulturní vyžití. Sbor dobrovolných hasičů oslavil v roce 2011 již 110. výročí svého založení. Místní hasiči dosáhli v požárním sportu velkých úspěchů, kdy se družstvo mužů stalo v letech 1991 a 2002 mistrem republiky. Věřím, že na úspěchy mužů naváže i družstvo dívek, které soutěží od roku 2012. Od letošního jara Hradec reprezentuje i družstvo chlapců. Na podporu činnosti SDH staví obec novou budovu hasičárny, kde hasiči získají nové moderní zázemí. Dlouholetou tradici v obci má i fotbal. Původní SOKOL Hradec se vrátil k názvu SK Hradec 1946. V současné době zde působí dvě mužstva. Mnoho let působí v Hradci i myslivecké sdružení, které si vybuodovalo vlastní klubovnu. Každoročně pořádá střelecké závody, které se i zásluhou vyhlášené kuchyně těší hojně návštěvnosti. Od roku 1992 v Hradci působí i samostatná pionýrská skupina, která má své zázemí v prostorách bývalého kamenolomu. Vybuodovala zde pionýrský tábor Lomíček s kapacitou 80 lůžek. Pionýrská skupina celoročně pořádá akce pro místní děti. O kulturní vyžití v obci se stará KS EZOP, které připravuje každý rok adventní koncert a divadelní představení. Osmým rokem v Hradci úspěšně působí Klub seniorů. Senioři se pravidelně scházejí a pořádají společné akce a výlety.

Historie Hradce je zajímavá a velice dlouhá. Doufám, že Hradec neměl jen pestrou minulost, ale čeká ho i zajímavá budoucnost. Rád bych poděkoval všem, kteří se o rozvoj naší obce zasloužili.

Vážení, jsem velice rád, že jsme se zde dnes sešli. Že máme možnost společně si popovídat a zavzpomínat. Přeji Vám všem příjemný zbytek dnešního dne. Do dalších dní nám všem přeji pevné zdraví a hodně štěstí. Hradeckým spoluobčanům přeji, aby se nám v Hradci pěkně a příjemně žilo a na svou obec jsme byli hrdí.

Závěrem mi dovoluňte poděkovat všem, kteří se podíleli na organizaci této akce.

Děkuji za pozornost.